

Özet Bülten

Tarih : 14.02.2019

Sayı : 2019/23

Değerli Müşterimiz;

Bilindiği üzere 11.01.2019 tarih ve 2019/10 sayılı Özet Bültenimizde plastik poşet ücreti uygulamasına ilişkin açıklamalar yapılmıştı.

Plastik poşet uygulamasına ilişkin yönetmelik henüz yayımlanmamış olmakla birlikte; Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 25.12.2018 tarih ve 245766 sayılı Olur yazılarıyla belirlenen “**Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar**”, dikkate alınarak aşağıdaki bilgilendirmenin yapılması ihtiyacı doğmuştur.

Ayrıca plastik poşetlerin ücretlendirilmesinde e-Devlet üzerinden yapılacak beyanlar için gerekli bilgi ve izlenecek yola ilişkin **kitapçık ekte** bilgilerinize sunulmuştur.

1. Kullanım Alanı ve Malzeme Özelliği Nedeniyle Kapsam Dışı Kalan Plastik Poşetler

- Ekmek, sebze, meyve, peynir, zeytin, hayvansal gıda gibi açık satılan gıdalar için birincil ambalaj olarak kullanılan (doğrudan gıda ile teması bulunan) ve gıda hijyenini sağlayan, çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan, 500x350 mm (körük kalınlığı ve sap uzunluğu dahil) ebadından küçük saplı/sapsız poşetler zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.
- Dokumalı (woven) veya dokumasız (nonwoven) metotlarla üretilen tekstil ürünlerinden yapılmış torba/poşet/çantalar plastik içeren malzemelerden üretilmiş olsa dahi zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.
- Canlı sucul hayvanların satışının yapıldığı yerlerde sadece söz konusu canlıların su içerisinde taşındığı birincil poşetler zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.
- Yumrulu ve/veya benzer tohumlu bitkilerin satışı için kullanılan birincil poşetler zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.
- Herhangi bir ürün satışının yapılmadığı hizmet noktalarında (Terzihane, Kuru Temizleme, Lostra, Tamirhane, Görüntüleme Merkezi, Laboratuvar v.b) verilen poşetler ücretlendirme uygulamasına tabi değildir. Ancak, hizmet noktaları bir ürün satışı yapıyorlarsa, bu ürünü koydukları poşetler zorunlu ücretlendirmeye tabidir.
- Kargo poşetleri zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.
- Gümrüksüz bölgelerde yer alan satış noktalarından satın alınan ve ilgili mevzuatı gereği kullanılma zorunluluğu getirilen plastik poşetler zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.

- Eczanelerde sadece ilaç satışında kullanılan, çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan, 200x350 mm (körüük kalınlığı ve sap uzunluğu dahil) ebadından küçük saplı/sapsız poşetler zorunlu ücretlendirme uygulamasına tabi değildir.
- Aynı zamanda, yukarıda sayılan ve ücretlendirme uygulamasından muaf tutulan plastik poşetler bu Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar ile getirilen diğer hükümlerden de muafır.

2. Plastik Poşetlerin Ücretlendirilmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Plastik poşet; plastikten yapılmış, satış noktalarında tüketicilere mal veya ürünleri taşıma amacıyla temin edilen saplı veya sapsız poşetleri ihtiva etmektedir.

Satış noktasından; toptan ve/veya perakende olarak **mal, ürün satışını yapan** mağaza, market ve benzeri satış yerleri anlaşılmaktadır. Bu çerçevede hizmet birimlerinin kapsam dışında bırakıldığı görülmektedir.

Plastik poşetlerin **ücretli satışı**, faaliyet türü ne olursa olsun uzaktan satışlarda dahil olmak üzere, istisnasız tüm satış noktalarında (tekstil, oyuncak, elektronik, gıda benzeri) 01.01.2019 tarihinden itibaren gerçekleştirilmektedir.

Bu çerçevede plastik poşetlerin; mesafeli satışlar da dahil olmak üzere satış noktalarında kullanıcıya veya tüketicie ücretsiz temin edilemeyeceği gibi ücretsiz teminine imkan verecek herhangi bir promosyona veya kampanyaya da dahil edilemeyeceği belirtilmektedir.

Plastik poşetlere uygulanacak taban ücret, her yıl piyasa koşulları ve ilgili sektör temsilcilerinden oluşan Ambalaj Komisyonunun önerisi dikkate alınarak Bakanlık tarafından belirlenecek olup, takip eden yıl boyunca geçerliliği korunacaktır. Bu plastik poşetler için Bakanlıkça belirlenen asgari fiyat tarifesinin altında ücret uygulanmayacaktır.

Satış noktaları, çift kat kalınlığı 15 mikron ve altında olan plastik poşetleri açık satılan gıdaların hijyenini sağlamak dışında kullanıcıya veya tüketicie ücretli veya ücretsiz olarak sağlanamayacaktır.

Ücrete tabi tutulan poşetlerin çift kat kalınlığının 40 mikron ve üzerinde olma zorunluluğu getirilmiş olup, çift kat kalınlığı 40 mikrondan daha küçük olanların (gıda hijyeni amaçlı verilenler ile eczanelerde ilaçların taşınması için verilenler hariç) kullanımı kısıtlanmıştır. (09.01.2019 tarihli Bakanlığın ilave duyurusu)

Ücretlendirmeye tabi tutulan plastik poşetlerin en az bir yüzeyinde çevresi slogan ve sıfır atık logosu kullanım zorunluluğu getirilmiş olmakla birlikte, plastik poşetlerde yer alan satış noktalarının marka ve logoları poşetin tek yüzeyinin (sap hariç) alanının yüzde yirmisini geçmemesi hususu ilave edilmiştir. (09.01.2019 tarihli Bakanlığın ilave duyurusu)

Satış noktalarının, ücrete tabi olan plastik poşetlere alternatif olarak kullanıcı ve tüketicilere kağıt ve/veya bez ile file ve benzeri çok kullanımlık taşıma ekipmanlarını sunmaları gerektiği belirtilmiştir.

Plastik poşetlerin barkodlu olarak üretilme zorunluluğu belirtilmekle beraber, barkod sistemi bulunmayan satış noktalarının plastik poşet satışlarını göstermeleri için yazar kasalarda düzenleme yapılması gerektiği ifade edilmiştir. (09.01.2019 tarihli Bakanlığın ilave duyurusu)

Anılan usul ve esaslara tabi poşetler için belirlenen görsel tasarım kriterleri için çift kat kalınlığı 40 mikron ve üzerinde olma zorunluluğuna yönelik düzenlemeye uymayan plastik poşetlerin 31.03.2019 tarihinden itibaren satışına izin verilmeyeceği belirtilmiştir. (09.01.2019 tarihli Bakanlığın ilave duyurusu)

Plastik poşetle gönderimi sağlanan uzaktan satışlarda alternatif taşıma ekipmanı kullanım seçeneği tüketiciye sunulacaktır. Tüketici tarafından plastik poşet seçeneği tercih edilmesi halinde poşetlerin satışı zorunludur.

Satışa tabi plastik poşetlerin birim satış bedelinin, plastik poşetin zorunlu giderlerinin (poşet maliyeti, vergiler ve Kanunun ekli (I) sayılı listesinde belirtilen geri kazanım katılım payının toplamı) üzerinde olması halinde, aradaki fark gelir olarak kabul edilir. Kanun gereğince plastik poşetlerin **satışından elde edilen gelir Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılır ve bütçeye gelir kaydedilir.** (2872 Sayılı Kanun Md:18/2)

Örnek: A Ltd Şirketi 2018/Aralık ayı içinde tanesi 3 kuruştan (kdv hariç) 1.000 adet plastik poşet satın almıştır. Bunlardan 100 tanesi 2018/Aralık ayı içinde tüketicilere verilmiş, 900 adedi ise 2019/Ocak ayına devretmiştir. Şirket 2019/Ocak ayı içinde 500 adedini satış noktasında adedini 25 kuruşa ürünlerle birlikte tüketicilere satmıştır.

Bakanlık tarafından belirlenen poşet taban ücreti olan 25 kuruş KDV dahil bedeldir. Dolayısıyla fiyatı 25 kuruş olan bir poşetin KDV'si iç yüzde yöntemi ile hesaplanacaktır. Hesaplama; $0,25 / 1,18 = 0,21$ (kdv hariç tutar) $0,21 \times 0,18 = 0,04$ kuruş (kdv tutarı) olmaktadır.

-Plastik poşetin satın alma maliyeti.....	3 kuruş
-Geri kazanım katkı payı.....	15 kuruş
-KDV'si.....	0,04 kuruş
Toplam.....	18,04 kuruş
Satış Bedeli.....	25,00 kuruş
Fark(gelir).....	6,96 kuruş,

Yukarıda açıklanan usul ve esaslar çerçevesinde; 2019/Ocak ayı bildiriminde geri kazanım katkı payı olarak $15,00 + 6,96 = 21,96$ (bir plastik poşet için) $\times 500 =$ **109,80 TL sı beyan edilecektir.**



Görülebileceği üzere poşetten elde edilen gelir ve geri kazanım katkı payı birlikte bildirimde dahil edilecektir. Bu duruma göre poşetten elde edilen gelir mükellef tarafından hasılat olarak dikkate alınmayacaktır.

Ücretlendirmeye tabi olan plastik poşetlerin satış noktalarında 01.01.2019 tarihi itibarıyla barkodlu olarak sunulması zorunludur. Ancak satış noktaları, **stoklarında bulunan barkodsuz plastik poşetlerin satışını 31.03.2019 tarihine kadar** gerçekleştirebileceklerdir.

Atık azaltımını desteklemek amacıyla, satışa tabi plastik poşetlerin kaliteleri bakımından iyileştirilmesi esastır.

3. Satış Noktalarının Yükümlülükleri

Satış noktalarının, Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği kapsamında kalan yükümlülükleri saklı kalmak koşulu ile plastik poşet kullanımının azaltılması amacıyla;

-01.01.2019 tarihinden itibaren plastik poşetleri ücretsiz vermemekle ve tahsil edilen ücretleri satış belgelerinde adet bazlı göstermekle,

-Çevrenin korunması maksadıyla plastik poşetlerin satışına ilişkin tüketiciyi bilinçlendirme amaçlı yazılı, basılı görsel materyal kullanmakla,

-Bilgi Sistemine kayıt olmak, gerekli beyanları bilgi ve belgeleri ile birlikte bu sisteme yüklemekle,

-Plastik poşet satışı miktarı beyanına istinaden hesaplanacak geri kazanım katılım payı tutarını Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarmakla,

-Plastik poşetler yerine çok kullanımlık taşıma ekipmanını alternatif olarak tüketiciye sunmakla,

yükümlülükleri bulunmaktadır.

Ayrıca satış noktaları, satılan plastik poşetlere ilişkin, adet ve fiyat bilgisini satış belgelerinde gösterebilmek için gerekli altyapı çalışmalarını 31.03.2019 tarihine kadar tamamlamak durumundadır.

4. Bilgi Sistemi ve Beyan

Satış noktaları tarafından yapılacak beyanlarda; temin edilen firma bilgisi (yurtiçi ve yurtdışı), temin edilen plastik poşet adedi, ağırlığı, kalınlık, satılan poşet adedi ve birim fiyatı yer almalıdır.

Bilgi sistemine dahil olan satış noktalarının beyan döneminde, beyanı gereken geri kazanım katkı payı olmaması durumunda da boşta olsa beyanda bulunulması gerektiği ilgililerce ifade edilmiştir.

5. Ücretlendirme

01.01.2019 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere plastik poşetlere uygulanacak asgari ücret **adet başına vergiler dahil 25 kuruştur.**

Plastik poşet satışının yapıldığı işlemlere ait belgelerde satış kalemi ve adedinin gösterilmesi ve poşetlerde barkod kullanılması zorunludur.

6. Tarh, Tahakkuk ve Tahsilat İşlemleri

Satış noktaları, plastik poşetlerin satışının gerçekleştiği aya ait beyanı, takip eden ayın biri ile on beşi arasında **Bilgi Sistemi Üzerinden** yapılır. Bu duruma göre 2019/Ocak dönemi beyanı en geç 15.02.2019 tarihine kadar yapılmak durumundadır. Kamuoyunda sürenin uzatılacağına dair beklenti mevcut olmakla beraber, an itibarıyla bu konuda bir açıklama yapılmamıştır.

Satış noktası tarafından yapılan beyanlara istinaden ödenecek geri kazanım katılım payı tutarı Bilgi Sisteminde hesaplanır.

Satış noktası tarafından Bilgi Sistemine beyan edilen geri kazanım katılım payı, beyan dönemini takip eden ikinci ayın son gününe kadar Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına yatırılacaktır. Bu duruma göre 2019/Ocak dönem geri kazanım katılım payı ödemesinin en geç 30 Nisan 2019 tarihine kadar yapılması gerekmektedir.

Katılım payının beyan edilmediğinin veya eksik beyan edildiğinin tespiti halinde, beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının bir ay içinde ödenmesi ilgiliye tebliğ edilecektir.

Süresinde beyan edilmeyen veya eksik beyan edilen katılım payının beyan edilmesi gereken son günden ödendiği tarihe kadar geçen süre için gecikme zammı oranında faiz uygulanacaktır.

Süresinde ödenmeyen katılım payı Bakanlığın bildirim üzerine vergi dairesince takip ve tahsil edilecektir.

7. İzleme, Kontrol ve Denetim İşlemleri

Getirilen düzenlemeler doğrultusunda yapılacak izleme, kontrol ve/veya denetim faaliyetleri Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve/veya İl Müdürlüklerince gerçekleştirilir.

İlgililer, Bakanlığın ve/veya İl Müdürlüklerinin isteyecekleri bilgi ve belgeleri vermek denetim esnasında her türlü kolaylığı göstermek zorundadır.

Bakanlık, gerek görülmesi halinde izleme, kontrol ve/veya denetim faaliyetlerine ilişkin yetki düzenlemesinde bulunabilecektir.

Saygılarımızla
Hasan Zeki Süzen (YMM) – Ekrem Kayı (YMM)